

**Beredskab for forebyggelse af
negativ social kontrol og
æresrelaterede konflikter
- Marts 2024 -**

Indledning

Formålet med denne beredskabsplan er at sikre forebyggelse, tidlig opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier, jvf. § 15, stk. 3 i Barnets Lov.

Vi kender ikke det fulde omfang af disse udfordringer i Hedensted Kommune, og erfaringer nationalt tyder på, at mange mennesker lever med negativ social kontrol i det skjulte. I denne beredskabsplan er udgangspunktet, at alle mennesker i Hedensted Kommune potentielt kan blive udsat for negativ social kontrol eller stå i en æresrelateret konflikt, ligesom de kan udsætte andre for det. At blive udsat for negativ social kontrol eller blive del af æresrelaterede konflikter har alvorlige konsekvenser for dem, som udsættes derfor.

Vi ønsker med beredskabsplanen at skabe en fælles forståelse for problemfeltet samt understøtte, at forebyggelse og indsats på området løses i smidigt samarbejde på tværs af kerneområder, afdelinger og teams i Hedensted Kommune.

Beredskabsplanen udspringer af Barnets lov og er forankret på tværs af lovgivninger og kobler sig desuden på Ungestrategien i Hedensted Kommune. Derudover bygger beredskabsplanen på grundtankerne i forebyggelsestænkningen i den kriminalpræventive strategi, hvor vi på en og samme tid har fokus på både den specifikke indsats og tilbud til den enkelte borger samtidig med, at vi sikrer, at der eksisterer et stærkt og alment område, som i sig selv har værdi.

Beredskabsplanen skal revideres løbende efter behov dog som minimum hvert fjerde år.

Lovgrundlag

Barnets Lov § 15. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse og tidlig opsporing af overgreb mod børn og unge og til behandling af sager om sådanne overgreb. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Vision

I Hedensted Kommune ønsker vi, at alle kommunens borgere er del af meningsfulde og forpligtende fællesskaber. Vi ønsker derfor at understøtte, at ingen afskæres fra fællesskaberne i lokalsamfund, på skoler, uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser eller i andre sammenhænge på grund af negativ social kontrol og/eller æresrelaterede konflikter.

Endvidere ønsker vi, at smidige og effektive processer med god kommunikation kendetegner samarbejdet på tværs af den samlede kommunale organisation, også når det gælder borgere, som er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

Denne beredskabsplan giver generel information og viden om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol og skal fungere som et baggrundsmateriale til ledere og medarbejdere, og den skal fungere som en guide til, hvordan vi gør. Der er i forbindelse med planen udarbejdet actionscards, der er tiltænkt at kunne bruges selvstændigt i de konkrete akutte situationer af frontmedarbejderne.

Samtidig så skal beredskabsplanen sikre en sammenhængende indsats, der støtter op om den enkelte borgers mulighed for ud fra eget perspektiv at skabe et meningsfyldt liv.

Begrebsafklaring

Negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter kan være vanskelige begreber at arbejde med, og der er derfor behov for, at begreberne er tydeligt definerede.

I Hedensted Kommune tager vi udgangspunkt i definitionerne fra den nationale handlingsplan mod æresrelaterede konflikter fra 2016 (<https://mfvm.dk/ligestilling/ligestilling-blandt-etniske-minoriteter/den-nationale-handlingsplan-om-aeresrelaterede-konflikter-og-negativ-social-kontrol/>) og definerer:

Negativ social kontrol i forhold til æresrelaterede konflikter handler om handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder.

Negativ social kontrol kan f.eks. være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, sociale relationer, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over sin egen krop. Det kan få konsekvenser for den enkelte i form af f.eks. manglende frihed og lighed samt deltagelse i skole- og fritidsaktiviteter (Styrelsen for International Rekruttering og Integration, 2018).

Æresrelaterede konflikter defineres som konflikter, der opstår inden for nære familiære relationer eller i netværket, og hvor konflikten skyldes en opfattelse af, at familiens ære er blevet krænket.

Æresrelateret konflikt forstås altså som en konflikt, som knytter sig til opfattelsen i en familie af, at et familiemedlem har krænket familiens ære. Dette knytter sig til en opfattelse af familien som en samlet enhed, hvor den enkeltes handlinger kan påvirke hele familiens ære positivt eller negativt. Familien kan her både omfattes, som den nære familie og den udvidede familie bosat i og udenfor landet. I de sager, der eskaleres, vil der ofte være tale om, at familien i første omgang har forsøgt at korrigere den unges adfærd på en mindre indgribende måde.

Organisering

Det ledelsesmæssige ansvar ligger hos den SSP Styregruppen, hvor de forskellige ansvarsområder er repræsenteret. SSP Styregruppen har ansvaret for forankring og revidering af denne beredskabsplan. Planen skal næste gang revideres i 2027.

Understøttende indsatser i kommunen

Der er nedsat et tværfagligt ressourcesteam, bestående af fagpersoner fra Børn og Familier herunder også integration. Ressourcesteamet har til ansvar at holde sig fagligt opdateret på området og sikre kendskab til beredskabsplanen i organisationen, så vi sikrer den rette håndtering og proces for den enkelte borger. Herudover så er der i det daglige arbejde i KUI, herunder i Ungdomsskolen, Ungeenheden og UU, en stor opmærksomhed på området og på en sikring af beredskabsplanens implementering og anvendelse i det daglige arbejde.

Der er særlige opmærksomhedspunkter i forhold til **børn og unge under 18 år**. Når man som fagperson sidder med mistanke, bekymring eller viden om, at et barn under 18 år er udsat for æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, er der særlige regler, der træder i kraft. Der skal her jf. Barnets Lov § 135 ske en underretning til myndighedsforvaltningen.

Der skal i denne forbindelse være opmærksomhed på, at trusselsniveauet for barnet kan øges, når familien bliver informeret om, at myndighederne er involverede, og det er derfor vigtigt at tale med barnet alene, før man taler med forældrene. Der er hjemmel i Forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 4 til, at man undlader at partshøre forældrene i dele af sagens dokumenter, og Forvaltningslovens § 15 b, stk. 1, nr. 5 giver hjemmel til at undtage dele af dokumenter fra aktindsigt. Inden forældrene informeres om en evt. underretning, skal der tages stilling til barnets sikkerhed; er det nødvendigt at anbringe barnet uden for hjemmet, eller kan barnet fortsat opholde sig i hjemmet.

Overfor **voksne** er der en forpligtelse efter reglerne i Lov om Social Service § 12 a, hvoraf det fremgår, at kommunen skal vurdere, om en voksen, der er udsat for social kontrol eller æresrelateret konflikt, skal have udarbejdet en plan, som bl.a. indeholder en risikovurdering.

Denne plan udarbejdes i dialog med borgeren af ressourceteamet i Børn og Familier. Dette skal, efter samtykke fra borgeren, ske i samarbejde med andre relevante kommunale aktører samt regionale sikkerhedskonsulenter.

Generel forebyggelse hos børn og unge

Den generelle forebyggelse handler om at klæde børnene og de unge på med viden om ungdomsliv og rettigheder. Dette sker bl.a. gennem målene i Hedensted Kommunes Ungestrategi om at arbejde for attraktive og meningsfulde ungemiljøer på tværs af kommune, tid og sted i samarbejde med lokalsamfund og fritidsforeninger og derigennem styrke unges mulighed for demokratisk deltagelse og inddrage deres stemme i skabelsen af attraktive og meningsfulde ungemiljøer og fællesskaber.

Herudover så er det med Ungestrategien et mål at styrke det tværfaglige fokus for de unge, der ikke af sig selv opsøger fællesskabet og mulighederne i ungemiljøerne og styrke den fælles opgave med at skabe sunde ungemiljøer og meningsfulde fællesskaber i lokalsamfundet.

Der skal i denne forbindelse være støtte og hjælp til de unge, der har brug for ekstra hjælp til at være en del af de brede almene fællesskaber og ungemiljøer.

I metodehæftet er der inspiration til skoler i form af undervisningsmateriale, der er målrettet udskoling og kan bruges i fag som historie, samfundsfag eller religion. Det er materiale, der er målrettet hele klasser, med generelle temaer som uddannelsesvalg, kønsstereotyper, normer og værdier. Læs mere i [metodehæftet](#).